

H R V A T S K I S A B O R
Odbor za europske poslove

Klasa: 022-03/17-03/119
Urbroj: 6521-31-17-01
Zagreb, 17. listopada 2017.

ODBOR ZA GOSPODARSTVO
Predsjednik Darinko Kosor

Poštovani predsjedniče Odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje Odboru za gospodarstvo stajalište o dokumentu Europske unije objavljenom u sklopu nove inicijative Europske komisije uključene u Radni program za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2017. godinu:

Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju uvjeta i postupaka
prema kojima Komisija može od poduzeća i udruženja poduzeća zatražiti
informacije u vezi s unutarnjim tržištem i povezanim područjima
COM (2017) 257

koje je Koordinacija za vanjsku i europsku politiku i ljudska prava Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom: Klasa: 022-03/17-07/335, Urbroj: 50301-23/22-17-1 na sjednici održanoj 11. srpnja 2017. godine.

Predmetni Prijedlog uredbe Komisija je dostavila Hrvatskom saboru 22. svibnja 2017., u sklopu nove inicijative iz Programa rada Europske komisije za 2017. „Provedba strategije jedinstvenog tržišta“, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim Vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 17. studenoga 2017. godine.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Milošević

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2017) 257
- COM (2017) 257

Na znanje: - INFODOK služba

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA REPUBLIKE HRVATSKE

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju uvjeta i postupaka kojima Komisija može od poduzeća i udruženja poduzeća zatražiti informacije u vezi s unutarnjim tržištem i povezanim područjima – 2017/0087 (COD)

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council setting out the conditions and procedure by which the Commission may request undertakings and associations of undertakings to provide information in relation to the internal market and other areas

Brojčana oznaka dokumenata: COM (2017) 256 final, SWD(2017) 215 final

Nadležno TDU za izradu stajališta (nositelj izrade stajališta), organizacijska jedinica i djelatnik/ca:

Nadležno tijelo državne uprave:

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta

Organizacijska jedinica:

Uprava za trgovinu i unutarnje tržište

Nadležni djelatnici:

Daniel Hinšt, Voditelj Službe za usluge i Centar unutarnjeg tržišta EU

Alen Botica, zamjenik

Dionici konzultirani prilikom izrade Prijedloga okvirnog stajališta: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Agencija za zaštitu osobnih podataka, Ministarstvo financija, poslovna udruženja (HUP, HGK, HOK, HIZ)

Nadležni djelatnik u MVEP (Sektor za koordinaciju europskih poslova):

Maša Popović, voditeljica Odjela za unutarnje tržište, zapošljavanje i socijalnu politiku, zdravlje, zaštitu potrošača, obrazovanje, kulturu, sport i mlade, Služba za COREPER I

Nadležna radna skupina Vijeća EU i nadležni službenik/ica u SP RH pri EU:

Radna skupina za konkurentnost i rast Vijeća EU

Ana Štrbac, prvi tajnik, e-mail adresa: ana.strbac@mvep.hr

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EK:

Slijedom EU Strategije unutarnjeg tržišta, Europska komisija je inicirala set mjera i mehanizama kojima se potiče uklanjanje regulatornih prepreka slobodi tržišta usluga i roba. To je važno zbog osiguranja usklađenosti propisa iz nacionalnih zakonodavstava sa EU pravilima o slobodama unutarnjeg tržišta EU.

Uz Paket za usluge, predložen je i Paket za usklađenost. Jedan od predloženih mehanizama u okviru Paketa za usklađenost je Informacijski alat unutarnjeg tržišta (Single Market Information Tool – SMIT). SMIT bi služio za prikupljanje i razmjenu podataka između Komisije, država članica i poslovnih subjekata (poduzetnika i udruženja poduzetnika) glede potencijalnih kršenja EU pravila unutarnjeg tržišta. Na taj način se može poticati uklanjanje neopravdanih regulatornih prepreka pristupu europskom tržištu usluga i roba. Komisija smatra kako bi se time smanjio broj (potencijalnih) povreda EU prava unutarnjeg tržišta. Osobni podaci se ne bi prikupljali, dok bi povjerljivi podaci poduzetnika bila zaštićeni.

SMIT je predložen na način da bi obvezivao poduzetnike i udruženja poduzetnika na dostavu informacija. U suprotnom bi Komisija mogla kažnjavati subjekte.

Tijekom konzultacija na europskoj razini s dionicima iz poslovnog sektora, alat kao takav je pozdravljen, ali se većina poslovnog sektora protivi obvezi dostave informacije i kaznama. Drugim riječima, ključno je pitanje treba li alat biti obavezan ili dobrovoljan.

Trenutno su ovlasti EK za traženje informacija sa tržišta ograničene na područje tržišnog natjecanja. Predlaže se proširenje ovlasti i na područje unutarnjeg tržišta.

Mnogo je slučajeva potencijalnog kršenja EU prava koji nisu prošli pred Europskim sudom pravde upravo zbog nedostatka relevantnih informacija s tržišta od poduzetnika i udruženja poduzetnika. Trenutni je problem što poslovni sektor nije motiviran dobrovoljno i pravovremeno dostavljati važne informacije.

Stoga EK predlaže da se udruženja poduzetnika i poduzetnike (uz isključenje mikropoduzetnika i naglasak na velikim kompanijama) obveže na dostavu informacija u iznimnim i rijetkim slučajevima (cca 1%), temeljem prethodne odluke EK, ukoliko informacije nisu dostupne kroz druge izvore, a dostava informacija može biti presudna za rješavanje slučajeva potencijalnog kršenja EU prava od strane DČ, odnosno zbog uklanjanje prepreka slobodi unutarnjeg tržišta.

Pritom bi se morala ispuniti tri uvjeta: 1. Slučaj teške povrede EU prava, 2. Informacije nisu dostupne iz drugih izvora, 3. Informacije su potrebne kako bi se dokazao problem kršenja EU prava, ali bi bile povjerljive, zaštićene i korištene samo za rješavanje konkretnog problema.

Predlažu se dvije vrste zahtjeva EK prema poduzetnicima i udruženjima poduzetnika: 1. Jednostavni zahtjev: nema kazne ako subjekt ne odgovori ili ako zakasni s odgovorom, dok bi kazna bila za slučaj dostave netočnih informacija; 2. Formalni zahtjev: kazne bi slijedile ukoliko subjekt ne odgovori (na vrijeme) i u slučaju netočnih informacija.

Administrativni troškovi na razini EU u slučaju pet zahtjeva na deset poduzetnika bi značili oko 5.000-8.000 EUR po poduzetniku, odnosno sveukupno 0.5 – mil EUR.

Razlozi za donošenje i pozadina dokumenta:

Niz još neuklonjenih regulatornih prepreka slobodi unutarnjeg tržišta EU, motivacija je Europskoj komisiji za predlaganje mehanizama koji će pomoći pri njihovom uklanjanju. EK ističe veliki broj slučajeva (potencijalne) povrede EU prava upravo zbog nedostatka informacija od tržišnih dionika. Zato je SMIT predložen kao jedinstveni alat, još i kroz Strategiju unutarnjeg tržišta EU, odnosno u okviru Paketa za usklađenost, kojime bi EK u iznimnim i opravdanim slučajevima, mogla zatražiti od poduzetnika i udruženja poduzetnika određene informacije.

Status dokumenta: EK je Paket za usklađenost predstavila na Radnoj skupini za konkurentnost i rast Vijeća EU, 9. lipnja 2017.

Stajalište Republike Hrvatske:

RH podržava SMIT kao dobrovoljan alat, odnosno sa rezervom gleda na inicijativu Europske komisije za poboljšanjem mehanizama provedbe EU pravila unutarnjeg tržišta. Postoji načelno razumijevanje za razloge predlaganja SMIT-a. Ipak, SMIT se u predloženoj obvezujućoj formi ne može podržati. SMIT nema suglasnost mnogih udruženja poduzetnika na europskoj razini. Ističemo kako SMIT treba biti dobrovoljan alat, bez obvezivanja odnosno mogućeg kažnjavanja

poduzetnika i udruženja poduzetnika. Također, zabrinuti smo jer bi SMIT uveo administrativna opterećenja za poduzeća. Otvorena pitanja su detaljnije navedena u dodatku.

Članak 1.

RH smatra kako pod točkom (a) treba brisati riječ: „zatražiti“ ističući time dobrovoljnost ovog alata.

Članak 2.

RH nema primjedbi na opseg područja primjene, odnosno opseg se može i proširiti.

Članak 3.

Predlaže se definiranje pojmova, bez referiranja na izvore EU prava.

Članak 4.

RH smatra kako pod točkom (a) treba brisati riječ: „zatražit“ ističući time dobrovoljnost ovog alata.

Članak 5.

Načelno se podržava ograničenje primjene ovog alata samo na situacije kada EK nema dostupne informacije. Ipak, ne podržava se donošenje odluke od strane EK koja bi onda značila obvezivanje konkretnih subjekata.

Članak 6.

Podržava se isključenje mikropoduzetnika iz obveze dostave informacija. Mikropoduzetnici u Hrvatskoj čine oko 90% svih poduzetnika. Ipak, to ne mijenja stav kako bi dostava informacija trebala biti isključivo dobrovoljna za sve poslovne subjekte (uglavnom srednje i velike poduzetnike).

Članak 7.

Načelno se podržava predloženi tekst, pogotovo mogućnost da poduzetnici i udruženja poduzetnika istaknu i obrazlože koje su informacije povjerljive.

Članak 8.

Načelno se podržava predloženi tekst o ograničenju prava korištenja prikupljenih informacija, odnosno uvjetima njihovog prosljeđivanja i objavljivanja.

Članci 9.-11.

RH je protiv uvođenja bilo kakvih kazni za poduzetnike i udruženja poduzetnika. Smatramo kako alat treba biti dobrovoljan, odnosno odsutnost obveze znači i odsutnost kazni. Pogotovo je sporan dio koji se odnosi na kažnjavanje u slučaju dostave nepotpunih informacija. Obveza kao takva znači administrativno opterećenje poduzetnika, dok bi kazne značile i fiskalno opterećenje. Stoga se zahtijeva brisanje članka 9. Sukladno navedenom, potrebno je i brisanje članaka 10. i 11. kojima se planira reguliranje ograničenja razdoblja glede plaćanja kazni.

Članak 12.

Ne podržava se donošenje odluke od strane EK koja bi onda značila obvezivanje konkretnih subjekata.

Članak 13.

Obzirom na protivljenje kaznama, navedeni članak treba brisati.

Članci 14.-19.

Nema primjedbi na završne odredbe. Podržava se članak 16. koji regulira profesionalne tajne i članak 17. koji regulira zaštitu osobnih podataka.

Otvorena pitanja za RH:

- Može se podržati samo dobrovoljni mehanizam prikupljanja podataka od strane poslovnih subjekata, dok se izražava rezerva prema mogućnosti obvezivanja poslovnih subjekata na dostavu informacija Komisiji. To je i stav većine poslovnih subjekata, iznesen tijekom konzultacija s dionicima. U procjeni učinka se navode troškovi za poslovne subjekte (dok bi mikropoduzetnici bili izuzeti). Smatramo kako upravo zbog takvih troškova ovaj alat treba biti dobrovoljan.
- Ne podržavamo kazne za subjekte u slučaju dostave nepotpunih informacija. Suradnja subjekata s Komisijom treba biti samo dobrovoljna te slijedom stoga smatramo da nema prostora za kazne.
- Ovaj alat treba pružati visoku zaštitu povjerljivosti podataka i poslovnih tajni te treba biti korišten samo za nužne slučajeve. Upravo takve nužne slučajeve je potrebno precizno definirati. Može se prihvatiti pretpostavka navedena u analizi troškova i koristi kako bi se godišnje na razini EU SMIT koristio za pet zahtjeva za dostavom informacija koji bi uključili ukupno 50 poslovnih subjekata.
- Koja bi bila uloga država članica u procesu prikupljanja i razmjene informacija između Komisije i poslovnih subjekata?
- Smatramo kako bi se evaluacija javne politike vezano uz primjenu SMIT-a trebala provesti dvije godine nakon usvajanja (umjesto nakon pet godina).

Stajališta DČ, EK i Predsjedništva EU:

EK je Informacijski alat unutarnjeg tržišta uvodno predstavila na sastanku Radne skupina za konkurentnost i rast Vijeća EU, 9. lipnja 2017. DČ do tada nisu imale pripremljena konačna stajališta, ali su iskazale rezerve i primjedbe, kako slijedi:

SE još nema stajalište, a trenutno zadržava neutralnu poziciju. Nije jasna argumentacija opravdanosti.

BE predlaže da SMIT bude dobrovoljan alat (kao i CZ, HU i HR) i protivi se kaznama za poduzetnike.

DK još nema stajalište, ali izražava podršku, uz određena pitanja: 1. Treba minimizirati administrativno opterećenje poduzetnika (kao i IRL, HR, FR, AT, HU, DE, CZ i PT), 2. Riješiti brige poduzetnika glede povjerljivosti informacija, 3. Kazne su problematične. Ističe kako su tijekom konzultacija, poslovna udruženja bila protiv baš zbog administrativnih troškova i kazni.

FR vidi problem pravne osnove (kao i SK i FI) i podržava stav DK oko administrativnog opterećenja.

AT je kritična prema ovom prijedlogu EK i smatra da se istim postavlja ekstra birokracija. Pita se gdje je sukladnost SMIT-a sa EU politikom za bolju regulativu (glede administrativnog opterećenja).

IT smatra kako je SMIT nerazmjern svrsi (kao i CZ).

HR izrađuje stajalište. Pogotovo je važna konzultacija s poslovnim sektorom. Dijeli stav DK, HU i drugih DČ o problemima administrativnog opterećenja poduzetnika i kazni, te dodatno ističe kako nisu detaljno obrazloženi praktični scenariji funkcioniranja SMIT-a.

LT vidi mnogo neizvjesnosti i otvorenih pitanja, kao i manjak volje kod poslovnog sektora.

LV ima brige i sumnje te ističe kako treba iskoristiti postojeće alate.

LU još nije odlučila može li podržati SMIT.

HU brine što cijeli sektor malih i srednjih poduzetnika nije isključen iz obveze dostave informacija.

FI ima rezerve, unatoč pozitivnim elementima.

PL ne izražava entuzijazam i smatra da bi SMIT dao preveliku moć Komisiji. Postavlja se problem povjerljivosti informacija koje bi poduzetnici davali Komisiji.

DE još nema finalno stajalište. Smatra kako bi SMIT stvorio pravnu neizvjesnost za poduzetnike i birokratski teret.

CZ ukazuje na problem definiranja opsega primjene i kako je poznato da je poslovni sektor uglavnom protiv ovog prijedloga.

UK razumije koristi SMIT-a, ali dijeli sumnje ostalih DČ (kao i PT).

Sporna/otvorena pitanja za DČ, EK i Predsjedništvo EU:

RH ima rezerve zato što bi prijedlog SMIT-a:

- povećao administrativno opterećenje poduzetnika uslijed obveza dostave informacija
- uveo kazne za poduzetnike uslijed izbjegavanja dostave informacija, nepravovremene dostave ili dostave netočnih informacija
- bio protivan ishodu konzultacija s europskim dionicima iz poslovnog sektora koji su iskazali rezervu i protivljenje postavljaju obveza i kazni

Stav RH o otvorenim pitanjima: Slijedom navedenih otvorenih pitanja, RH dijeli rezerve i primjedbe drugih DČ.

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:

Usvajanje dokumenta izravno neće utjecati na zakonodavne promjene. Ovaj alat može pružiti informacijsku podršku EK glede potencijalnih regulatornih prepreka kojima se narušava EU pravo u području unutarnjeg tržišta te na taj način neizravno potaknuti zakonodavne prilagodbe. Ipak, takve prilagodbe bile bi posljedica usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa EU pravilima koje bi EK tražila i neovisno o ovom alatu.

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun:

Provedba dokumenta neće utjecati na proračunske rashode.

Bruxelles, 2.5.2017.
COM(2017) 257 final

2017/0087 (COD)

Paket mjera za područje sukladnosti

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o utvrđivanju uvjeta i postupaka prema kojima Komisija može od poduzeća i udruženja poduzeća zatražiti informacije u vezi s unutarnjim tržištem i povezanim područjima

{SWD(2017) 215 final}

{SWD(2017) 216 final}

{SWD(2017) 217 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi Prijedloga

Europa je najveće jedinstveno tržište¹ na svijetu u kojem građani i poduzeća uživaju pravo na rad, studiranje, putovanje, osnivanje poduzeća te pružaju robu i usluge preko granica. Uz to im se zakonima EU-a jamči zdravlje, sigurnost te zaštita okoliša i potrošača. Poštovanje propisa EU-a ključno je kako bi građani i poduzeća u potpunosti mogli uživati u tim pravima te kako bi zadržali povjerenje u jedinstveno tržište. Stoga je Komisija u Komunikaciji „Poboljšanje jedinstvenog tržišta: više prilika za ljude i poduzeća” najavila pametnu strategiju provedbe. Ta strategija podrazumijeva primjenu *holističkog pristupa, obuhvaćanje svih faza kreiranja politike od osmišljavanja, provedbe do informiranja, u skladu s načelom boljeg zakonodavnog uređenja. To uključuje bolju integraciju aspekata ocjenjivanja i primjene propisa u oblikovanje politike, veću pomoć i smjernice državama članicama pri provedbi pravila jedinstvenog tržišta te dosljedniju i učinkovitiju politiku provođenja koja je usmjerena na poboljšanje opće usklađenosti s pravilima jedinstvenog tržišta i zakonodavstva EU-a općenito*².

Pravovremeni pristup pouzdanim podacima jedno je od pitanja koja se javljaju pri osiguravanju poštovanja propisa unutarnjeg tržišta. Komisija je stoga najavila kako će *predložiti regulatornu inicijativu kojom će se omogućiti prikupljanje pouzdanih informacija izravno od odabranih sudionika na tržištu, radi osiguravanja i poboljšanja funkcioniranja jedinstvenog tržišta*³.

Na isti način, u Komunikaciji „Pravo EU-a: boljom primjenom do boljih rezultata” Komisija je istaknula važnost čvrstog i učinkovitog sustava provedbe te naznačila da se provedbom podupire i dopunjuje ostvarivanje političkih prioriteta. Komisija je pojasnila da njezina *trenutačna politika provedbe uključuje praćenje primjene i provedbe prava EU-a, rješavanje problema s državama članicama kako bi se uklonila moguća kršenja propisa i prema potrebi pokretanje postupka zbog povrede*⁴. No osiguravanje pravilne i pune primjene prava EU-a i dalje je izazov. Stoga je Komisija predložila niz mjera kako bi se sustav provedbe ojačao u korist građana i poduzeća te kako bi se osiguralo poštovanje njihovih prava na jedinstvenom tržištu. *Učinkovito izvršenje pravila EU-a važno je za Europljane i utječe na njihov svakodnevni život.*

U određenim specifičnim slučajevima pristup pouzdanim informacijama o ponašanju sudionika na tržištu potreban je kako bi se zajamčila primjena pravila unutarnjeg tržišta, posebno informacijama koje se odnose na privatna poduzeća. Ovim se prijedlogom ne želi stvoriti nove provedbene ovlasti za Komisiju, primjerice ovlasti pokretanja postupaka radi utvrđivanja povreda prava Unije u području unutarnjeg tržišta koje počine pojedinačni sudionici na tržištu. Ovom Uredbom Komisiji se nastoji olakšati praćenje i zajamčiti primjenu pravila unutarnjeg tržišta tako što će joj se omogućiti pravovremeno dobivanje sveobuhvatnih i pouzdanih kvalitativnih i kvantitativnih informacija od odabranih tržišnih sudionika s pomoću jasno ograničenih zahtjeva za informacije. Predloženom Uredbom Komisiji će se olakšati osiguravanje poštovanja prava građana i poduzeća na jedinstvenom tržištu, kao i jačanje suradnje s državama članicama. Komisiji će se ujedno *pomoći da predloži*

¹ U ovom se obrazloženju izrazi „jedinstveno tržište” i „unutarnje tržište” koriste kao sinonimi.

² COM(2015)550, 28.10.2015, str. 16.

³ *Isto*, str. 17.

⁴ C(2016)8600, OJ C18, 19.1.2017, str.10.

*poboljšanja u područjima za koja se nakon ocjenjivanja ispostavi da je do propusta u primjeni propisa došlo zbog nedostataka u mjerodavnom sektorskom zakonodavstvu*⁵. Predložena Uredba namijenjena je specifičnim slučajevima u kojima prednosti brze i precizne provedbe jasno nadmašuju opterećenje i troškove nametnute uključenim poduzećima ili udruženjima poduzeća.

Ovaj će se novi instrument upotrebljavati u područjima u kojima EU može ostvariti vidljive rezultate koji su najvažniji građanima i poduzećima. Pomoću učinkovitijih instrumenta za provedbu EU će moći djelovati brže i djelotvornije te osigurati punu sukladnost u odabranim prioritetnim područjima.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prijedlog je dosljedan članku 3. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) u kojem je kao jedan od glavnih ciljeva EU-a navedena uspostava unutarnjeg tržišta u suradnji s državama članicama. Prijedlog je dosljedan i članku 26. UFEU-a kojim se EU-u daju ovlasti za usvajanje mjera s ciljem uspostave ispravnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta te članku 17. UEU-a kojim se Komisiji daju ovlasti za osiguravanje primjene propisa Ugovora i sekundarnog zakonodavstva EU-a te nadgledanje primjene zakona EU-a. Ovim se prijedlogom ne želi stvoriti novi postupak za provedbu prava EU-a. Naprotiv, predloženi informacijski instrument može se upotrijebiti u okviru postojećih postupaka, kao što je postupak zbog povrede obveza predviđen člankom 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Komisija već ima istražne ovlasti za osiguravanje primjene pravila EU-a o tržišnom natjecanju potrebnih za funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Pokazalo se da se tim ovlastima vrlo djelotvorno osigurava primjena tih propisa: primjerice, u području državne pomoći Komisija je izravno prikupila ključne informacije od poduzeća u dva istaknuta slučaja, nakon čega je naplaćen neplaćeni porez koji je bio nezakonita državna pomoć⁶.

K tomu, ovaj je prijedlog u skladu s drugim pravnim instrumentima EU-a kojima se tijelima EU-a ili nacionalnim tijelima daju ovlasti prikupljanja podataka na razini poduzeća i razmjene tih podataka s Komisijom u posebnim područjima povezanim s unutarnjim tržištem (npr. zaštita potrošača, financijske usluge, nadzor tržišta, mrežne industrije). Komisija će predloženu Uredbu primjenjivati samo kao krajnju mjeru ako druge mjere za dobivanje ključnih informacija ne budu dale rezultata.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ovaj se prijedlog temelji na članku 43. stavku 2., člancima 91., 100., 114. i 192., članku 194. stavku 2. i članku 337. UFEU-a.

U članku 337. UFEU-a Komisiji se daju ovlasti, u okviru ograničenja i prema uvjetima koje utvrdi Vijeće, odlučujući običnom većinom, za prikupljanje svih podataka i provođenje svih provjera koje su potrebne za obavljanje zadaća koje su joj povjerene. Sud Europske unije već je presudio da se taj članak može primijeniti kao pravna osnova za sekundarno zakonodavstvo u vezi s općom aktivnošću prikupljanja podataka koju provodi Komisija, pri čemu takvo

---

⁵ COM(2015) 550, str. 16.

⁶ Usp. priopćenje za tisak Komisije od 21. listopada 2015.

prikupljanje ne mora biti nužno za ostvarivanje cilja odgovarajuće politike EU-a⁷. No Sud je presudio i da akt EU-a ne potpada pod članak 337. UFEU-a samo zato jer se njime želi uspostaviti sustav za prikupljanje informacija⁸. Stoga je nužno ispitati je li ta inicijativa, u pogledu njezina cilja i sadržaja, potrebna za postizanje ciljeva koji su specifično pridruženi politici EU-a. Inicijativom se nastoji poboljšati pristup Komisije tržišnim podacima potrebnima za provođenje njezinih zadaća prema članku 17. UEU-a kako bi se riješili ozbiljni problemi u vezi s primjenom pravila unutarnjeg tržišta. Time se samo može pridonijeti poboljšanju rada Komisije isključivo pri osiguravanju primjene prava EU-a u tom području. Ta je inicijativa stoga potrebna kako bi unutarnje tržište funkcioniralo, a taj je cilj naveden u članku 26. UFEU-a. Stoga je članak 337. UFEU-a potrebno dopuniti pravnom osnovom za unutarnje tržište, kao što je to članak 114. UFEU-a kojim je predviđeno donošenje mjera potrebnih za neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Poboljšanjem rada Komisije u tom smislu spriječio bi se nastanak prepreka u funkcioniranju unutarnjeg tržišta⁹, a to je jedan od političkih ciljeva predviđenih člankom 114. UFEU-a¹⁰. Stoga je opravdano odabrati članak 114. UFEU-a kao dopunu članku 337. UFEU-a. Primjereno je primijeniti i druge članke osim članka 114. UFEU-a kao dodatnu specifičnu pravnu osnovu kako bi se obuhvatila područja unutarnjeg tržišta u kojima zakonodavne mjere ovise o specifičnim člancima UFEU-a: tj. članke 43. (poljoprivredna roba), 91. i 100. (promet) ili 194. (energija), ili područja povezana s unutarnjim tržištem: članak 192. (okoliš).

Članci 114. i 337. UFEU-a zajednički su se koristili kao pravna osnova u prethodnom zakonodavnom aktu EU-a kojim su Komisiji dane ovlasti za prikupljanje informacija u području unutarnjeg tržišta: Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva.¹¹

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Djelovanje EU-a nužno je za jačanje pristupa Komisije tržišnim podacima potrebnima za rješavanje ozbiljnih problema u vezi s primjenom prava EU-a u području unutarnjeg tržišta s kojima se Komisija susreće u izvršavanju svojih zadaća u skladu s člankom 17. UEU-a. Informacijski instrument uspostavljen ovom inicijativom krajnja je mjera i primjenjuje se ako sve ostale mjere za dobivanje informacija ne daju rezultata. Stoga će se taj instrument koristiti samo u onim predmetima u kojima nacionalna intervencija ne bi bila uspješna zbog opsega ili učinaka predmeta, pa bi EU imala više mogućnosti za djelovanje. Informacijski instrument će se primjenjivati ako ti problemi imaju učinak na više država članica i njihovo rješavanje zahtijeva ravnomjerno i dosljedno prikupljanje informacija od odabranih tržišnih subjekata u većem broju država članica. Takvo djelovanje EU-a bilo bi u skladu s propisanom nužnošću djelovanja te bi se njime samo ojačala sposobnost Komisije da osigura poštovanje zakona EU-a u području unutarnjeg tržišta.

---

⁷ Presude u predmetima C-426/93, §22 i C-490/10, §64.

⁸ C-490/10, §68.

⁹ Sud je uvažio da se Komisija, pri provedbi prava EU-a i u nedostatku vlastitih istražnih ovlasti, u velikoj mjeri oslanja na informacije koje dobije od podnositelja pritužbi, javnih i privatnih tijela i država članica. U tim se okolnostima provedbene aktivnosti moraju oslanjati na postojeći nesavršeni pravni okvir za prikupljanje informacija, što dovodi do neravnomjernog i nedovoljnog prikupljanja informacija na razini poduzeća. To otežava provedbene mjere ili ih, u nekim slučajevima, onemogućuje zbog čega mogu nastati prepreke u pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta koje se ne otklanjaju na pravilan način.

¹⁰ Vidjeti presude Suda u predmetima C-380/03, §§ 38 do 42 i 80; C-434/02, §§ 31-34; te C-376/98, § 86.

¹¹ SL L 241, 17.9.2015., str. 1.

Dodatna vrijednost instrumenta nastat će pojednostavnjivanjem koordinacije između Komisije i država članica u predmetima s izraženom prekograničnom dimenzijom kada je potrebno dobiti informacije od tržišnih sudionika koji posluju u većem broju država članica. Takvim djelovanjem EU-a omogućio bi se i pravovremeni pristup informacijama, osigurale bi se usporedivost prikupljenih prekograničnih podataka te učinkovitija provedba, čime bi se postiglo smanjenje ukupnog administrativnog opterećenja uključenih poduzeća i javnih tijela.

Ovom inicijativom poštuje se obveza Komisije da djeluje kao „čuvarica Ugovora” nadgledanjem primjene prava EU-a, no države članice ne gube svoju važnu ulogu, koju, uz Komisiju, imaju u primjeni pravila u području unutarnjeg tržišta ili drugih povezanih područja. One i dalje imaju vlastite istražne ovlasti i slobodu da ih prošire. Štoviše, države članice sudjelovat će u različitim fazama provedbe ove Uredbe, u skladu s načelom iskrene suradnje između Komisije i država članica.

Konkretno, odgovarajuće države članice bit će obaviještene o bilo kojoj odluci Komisije u kojoj ona izjavljuje svoju namjeru da iskoristi ovlasti traženja informacija od poduzeća ili udruženja poduzeća u okviru ove inicijative. Nadalje, u inicijativi se utvrđuju mehanizmi za razmjenu informacija između Komisije i država članica u kontekstu zahtjeva za slanje informacija i odgovora na te zahtjeve, ne dovodeći u pitanje obvezu profesionalne tajnosti.

Ona je u dodatnoj mjeri u skladu s UFEU-om utoliko što se očekuje da će Komisija moći prikupljati potrebne informacije za provođenje zadaća koje su joj dodijeljene, u primjerenim uvjetima koje je utvrdila zakonodavna vlast.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je proporcionalan ciljevima koje se želi ostvariti te ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva. Najprije, morao bi postojati ozbiljan problem u primjeni prava EU-a u području primjene Uredbe. Drugo, ovaj će se istražni instrument koristiti kao krajnja mjera ako se nijednim drugim načinom dobivanja informacija koji je primjeren takvoj vrsti problema ne mogu postići rezultati. Treće, Komisija će morati pokazati, u obliku službene odluke, da su te informacije nužne za rješavanje problema te da su vjerojatno lako dostupne osobama kojima je zahtjev upućen, kao i da ostali načini dobivanja informacija nisu dali rezultate. Četvrto, zahtjevi za informacije bili bi precizno definirani u pogledu trajanja zahtjeva i broja ispitanika. Sud Europske unije može sudski nadzirati poštuje li Komisija te uvjete. Konačno, ukupno se administrativno opterećenje smanjuje, kako za poduzeća (isključuju se mikro poduzeća te se minimizira učinak na mala i srednja poduzeća (MSP-ove), vidjeti u nastavku), tako i za javna tijela (izbjegavaju se neučinkoviti mehanizmi koordinacije između Komisije i država članica, a istovremeno se jamči puna transparentnost).

Prijedlogom se Komisiji omogućuje da poduzećima ili udruženjima poduzeća koja namjerno ili zbog grube nepažnje ne odgovore na zahtjeve za informacije ili ne poštuju odluke izdane u okviru predložene Uredbe izrekne kazne. Kazne nisu zamišljene tako da se njima ispravljaju aktivnosti poduzeća na tržištu. Prijetnja kaznama poticaj je ispitanicima koji dobiju zahtjeve za informacije da na njih odgovore na vrijeme, u potpunosti, točno i nedvosmisleno. Prijedlogom se utvrđuje maksimalna razina kazni koje se temelje na propisima u području državne pomoći u kojem se primjenjuju kao sredstvo odvraćanja. Međutim, prijedlog ne obvezuje Komisiju na automatsko izricanje kazni poduzećima koja ne odgovore niti se njime uspostavlja minimalni iznos kazne jer Komisija mora ocijeniti pojedinačne slučajeve i pritom dovoljno uzeti u obzir proporcionalnost, posebno ako se radi o MSP-ovima. Svaka odluka Komisije kojom se izriču kazne bila bi podložna sudskom preispitivanju.

- **Odabir instrumenta**

Uredba je primjeren pravni instrument za uspostavu propisa kojima je cilj jačanje izravnog pristupa Komisije relevantnim informacijama¹². U Uredbi bi trebalo utvrditi i postupak prema kojem Komisija donosi zahtjev za informacije i mogućnost izricanja obveza poduzećima, uključujući, prema potrebi, sankcije. U kontekstu ostvarenja tog cilja uredbom bi se postigla veća pravna sigurnost i ujednačeno tumačenje nego kad bi se nacionalni propisi usklađivali na temelju direktive. Primjenom samostalnog instrumenta izbjegao bi se i konflikt s postojećim pravnim instrumentima kojima se Komisiji daju istražne ovlasti u drugim područjima politika¹³.

3. **REZULTATI EX-POST EVALUACIJA¹⁴, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA**

- **Savjetovanja s dionicima¹⁵**

Komisija je provela javno savjetovanje o toj inicijativi između 2. kolovoza i 7. studenoga 2016. Primila je 71 odgovor: 44 iz poslovnog sektora¹⁶; 16 od potrošača, nevladinih organizacija ili građanskih udruga te 11 od javnih tijela. Primljeni su odgovori 68 ispitanika iz 18 država članica EU-a, jednoga iz države EGP-a i dvojice iz jedne zemlje izvan Europe. Iz odgovora je bilo vidljivo da poduzeća često nisu sklona razmjenjivati komercijalno osjetljive podatke s javnim tijelima, ne samo u okviru javnih savjetovanja nego i kada su ti podaci potrebni za potporu navoda o kršenju njihovih prava. Ispitanici su odgovorili da bi bili spremni Komisiji dati osjetljive podatke ako se zajamči povjerljivost te ako se ograniči administrativno opterećenje. No nekoliko poduzeća poduprlo je tek dobrovoljno sudjelovanje u zahtjevima za dostavu podataka.

K tomu, Komisija je provela ciljano savjetovanje s nekoliko velikih poslovnih udruženja koja su pokazala suzdržanost u pogledu davanja ovlasti Komisiji za traženje informacija izvan okvira prava o tržišnom natjecanju. Ona su izrazila zabrinutost u pogledu zaštite komercijalno osjetljivih podataka, administrativnog opterećenja te mogućih novčanih kazni ako se ne odgovori na zahtjeve. Poduzeća su izrazila frustriranost zbog spore reakcije Komisije u predmetima koji se tiču povrede propisa EU-a od strane država članica.

U radnoj skupini Vijeća o konkurentnosti i na sastancima na visokoj razini države članice imale su pitanja o uvjetima koje Komisija mora zadovoljiti kako bi zatražila informacije, o svojoj ulozi u postupku, o administrativnom opterećenju koje iz toga proizlazi te o proporcionalnosti eventualnih sankcija.

Prijedlozi dionika uglavnom su uvaženi, posebno u vezi s pozivima na ograničenu uporabu instrumenta (u praksi je riječ o (pred)uvjetima za uporabu istražnog instrumenta, uključujući ulogu država članica) i administrativnim opterećenjem (primjerice, mogućnost da se zatraže

---

¹² Sud Europske unije već je prihvatio primjenu članka 114. UFEU-a kao pravne osnove za uredbu. Vidjeti predmet C-270/12, §§97 i dalje.

¹³ Npr. Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, SL L 248, 24.9.2015. Ta Uredba ima različitu pravnu osnovu i zakonodavni postupak te je prilagođena specifičnim ciljevima, postupovnim koracima i ovlastima Komisije u području državne pomoći.

¹⁴ Ne primjenjuje se.

¹⁵ Dodatne pojedinosti potražite u Prilogu 2 ocjeni učinka.

¹⁶ Udruženja poduzeća (31), uključujući udruge koje predstavljaju samo mala i srednja poduzeća te poduzeća (13), uključujući MSP-ove i mikro poduzeća (9). Poslovna udruženja koja su dostavila odgovore ukupno predstavljaju više od 20 milijuna poduzeća.

samo oni podaci koji su lako dostupni poduzećima koja daju odgovore). Pitanja koja se odnose na mjere zaštite povjerljivih podataka i sankcije u slučaju neodgovaranja riješena su na temelju utvrđenih praksi u području prava o tržišnom natjecanju.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Komisija se nije oslonila na specifično vanjsko stručno znanje u pripremi ove inicijative.

- **Procjena učinka**

U izvješću o procjeni učinka pojašnjeno je kako zbog nedostatka pouzdanih i točnih informacija na razini poduzeća koje su dostupne Komisiji i državama članicama nastaje problem u slučajevima kada je pristup tim informacijama potreban za pravovremeno osiguravanje primjene pravila unutarnjeg tržišta. U izvješću se dalje analiziraju različite opcije, izvan okvira postojećeg osnovnog scenarija, kako bi se riješio taj problem, konkretno: 1. dobrovoljna razmjena najboljih praksi između država članica i Komisije te izradu smjernica o prikupljanju informacija na razini poduzeća; 2. ukidanje nacionalnih propisa kojima se nadležnim tijelima država članica onemogućuje da Komisiji i drugim državama članicama daju informacije na razini poduzeća koje već imaju ili kojima bi mogla pristupiti; 3. uvođenje dodatnih istražnih ovlasti na nacionalnoj razini¹⁷ kako bi države članice mogle prikupljati informacije na razini poduzeća u svim slučajevima te ih prenositi Komisiji; 4. uvođenje istražnog instrumenta kao krajnje mjere koju bi Komisija primjenjivala ako sumnja da postoje prepreke u funkcioniranju unutarnjeg tržišta i da su tražene informacije na razini poduzeća nužne za pravovremeno i djelotvorno donošenje odluka te da nisu lako dostupne na druge načine; te 5. kao kombinacija 2. i 4. opcije. Po naravi su 2., 3. i 4. opcija zakonodavne. Opcije koje nisu uvrštene obuhvaćaju proširenje statistika EU-a te uvođenje obveza redovitog izvješćivanja za poduzeća.

Smatralo se da je uvođenje istražnog instrumenta kao krajnje mjere za Komisiju (4. opcija) najbolji politički izbor u smislu supsidijarnosti i proporcionalnosti, a ujedno i najdjelotvornija i najisplativija opcija. U okviru 4. opcije riješeni su problemi u vezi s koordinacijom i pravnom jurisdikcijom ako su države članice same rješavale predmete s prekograničnom dimenzijom. Njome bi se trebale dobiti pouzdanije informacije o nepravilnostima na unutarnjem tržištu. To bi pak Komisiji i državama članicama trebalo omogućiti da osiguraju veću razinu usklađenosti s pravilima unutarnjeg tržišta. Tako bi se ojačalo povjerenje potrošača u unutarnje tržište te bi se pridonijelo ispunjavanju njegova potencijala. Bolji pristup informacijama trebao bi voditi k informiranijoj provedbi pravila o unutarnjem tržištu na razini država članica čime bi se ograničio broj postupaka protiv država članica zbog povrede prava. Poduzeća i potrošači imali bi koristi od boljeg funkcioniranja unutarnjeg tržišta: npr. manjih prepreka ulasku na tržište, veće konkurentnosti te jednostavnijeg/jeftinijeg širenja preko granice (a možda i na međunarodnoj razini).

Ukupni godišnji administrativni trošak poduzeća ili udruženja poduzeća (prikupljanje podataka za pripremu odgovora i pravnih savjeta) procjenjuje se na 370 000 – 610 000 EUR¹⁸. Mali dodatni trošak mogao bi nastati zbog predavanja odgovora koji nisu povjerljivi (odnosno kako bi se zaštitile poslovne tajne ispitanika). Troškovi koji za državu članicu proizlaze iz najpoželjnije opcije zanemarivi su (vidjeti u nastavku odjeljak 4., za Komisiju). Primjenom najpoželjnije opcije ne bi bilo izravnog socijalnog troška ili troška za okoliš.

---

¹⁷ U 3. je opciji integrirana 2. opcija.

¹⁸ Uz pretpostavku da se podnese pet zahtjeva godišnje, ali da je svaki upućen nekoliko primatelja.

Izvješće o procjeni učinka i sažetak¹⁹ poslani su Odboru za regulatorni nadzor. Odbor je prvotno izdao negativno mišljenje 20. siječnja 2017., a 23. ožujka 2017. izdao je pozitivno mišljenje sa zadržkama²⁰. Odbor je zatražio da se izvješće prilagodi u skladu s njegovim preporukama²¹. Izvješće je sada jasno usmjereno na rješavanje problema nedostatka relevantnih informacija potrebnih kako bi se osigurala primjena pravila o unutarnjem tržištu u specifičnim slučajevima u kojima su informacije nužne te nisu dostupne na drugi način. U njemu se i bolje pojašnjavaju uvjeti koje Komisija mora ispuniti prije uporabe istražnog instrumenta (vidjeti podnaslov o proporcionalnosti), uključujući potrebu da pokaže kako potrebni podaci nisu dostupni iz drugih izvora (aspekt krajnje mjere). U izvješću su k tome bolje predstavljeni stavovi dionika²².

- **Primjerenost propisa i pojednostavljivanje**

Kada Komisija poduzećima i udruženjima poduzeća izdaje zahtjeve za informacije, obavezna je pažljivo odabrati primatelje kako bi zahtjevi bili upućeni samo poduzećima i udruženjima poduzeća koja mogu dati dovoljno relevantne informacije (članak 5. stavak 3.). Obično će samo velika poduzeća s čvrstim položajem na tržištu ili znatnim volumenom trgovine Komisiji moći osigurati relevantne informacije. Za razliku od MSP-ova, veća poduzeća obično posluju u velikim razmjerima i imaju sofisticirani ustroj što im omogućuje relativno jednostavno prikupljanje potrebnih informacija. Stoga posljedično administrativno opterećenje i učinak na ta poduzeća ne bi bili neproporcionalni.

Od MSP-ova se teoretski može tražiti da odgovore na zahtjeve za informacije u okviru ovog prijedloga (npr. u specifičnim sektorima ili na tržištu na kojem imaju čvrst položaj). No s obzirom na volumen njihove gospodarske aktivnosti predviđa se da se to vjerojatno ne bi dogodilo. Ipak, ako je potrebno poslati upit MSP-u, prijedlogom bi se minimizirali troškovi njegovog poštovanja zahtjeva: od Komisije se izričito traži da u dovoljnoj mjeri uzme u obzir načelo proporcionalnosti kada razmatra područje primjene zahtjeva za informacije upućenih MSP-ovima (članak 5. stavak 3.) Procjenjuje se da trošak odgovaranja pojedinog MSP-a iznosi od 300 do 1000 EUR po zahtjevu, a dodatni troškovi potencijalnog pravnog savjeta procjenjuju se na 1000 EUR, što približno iznosi 25% procijenjenog troška odgovora za veliko poduzeće.

Mikro poduzeća izuzeta su iz ovog prijedloga kako im se ne bi nametnulo neproporcionalno administrativno opterećenje, uzimajući posebno u obzir da vjerojatno ne mogu pružiti dovoljno relevantne informacije.

Poduzeća svih veličina imat će koristi od boljeg funkcioniranja unutarnjeg tržišta, zahvaljujući preciznijim aktivnostima provedbe u Komisiji i državama članicama kako bi se osigurala provedba prava EU-a, među ostalim u području unutarnjeg tržišta.

Prijedlogom se ne propisuje poseban oblik ili komunikacijski kanal za obradu zahtjeva za informacije te je on neutralan u pogledu promjena u informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji (IKT).

---

¹⁹ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

²⁰ Isto.

²¹ Odbor za regulatorni nadzor naveo je: *Izvješće i dalje nije dovoljno jasno, a ponekad je nedosljedno u pogledu područja primjene inicijative. Na nekoliko mjesta u izvješću SMIT se navodi kao rješenje općih problema dostupnosti podataka ili kao izvor informacija u svrhu politika povezanih s jedinstvenim tržištem koje ne proizlaze iz specifičnih nedostataka u provedbi, ali u njemu nema obrazloženja za te navode. 2. U izvješću se jasno navodi da bi instrument bio krajnja mjera, no zaštitne mjere ili uvjeti potrebni za pokretanje istraga nisu jasno navedeni. 3. U glavnom izvješću i dalje se dovoljno jasno ne izlažu stajališta država članica i poslovni interesi.*

²² Dodatna objašnjenja provedenih izmjena pogledajte u izvješću o procjeni učinka.

- **Temeljna prava**

Ovim se prijedlogom poštuju temeljna prava i načela koja su posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Prijedlog obuhvaća zaštitne mjere i jamstva kojima se u dovoljnoj mjeri u obzir uzima legitimni interes poduzeća da zaštite svoje poslovne tajne: u članku 7. (zaštita povjerljivih informacija) te članku 16. (profesionalna tajna) prijedloga (vidjeti članak 7. Povelje). Prijedlog je u skladu i s pravom na zaštitu osobnih podataka (vidjeti članak 8. Povelje) te je u skladu s propisima o pristupu dokumentima Komisije (vidjeti članak 41. Povelje). Prijedlogom se poštuje pravo na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje (vidjeti članak 47. Povelje), u mjeri u kojoj primatelji zahtjeva za informacije mogu osporiti te zahtjeve pred Sudom Europske unije. Propisima o mogućem izricanju novčanih kazni ili periodičnih penala poštuje se pravo na pretpostavku nedužnosti i proporcionalnosti kazni (vidjeti članke 48. i 49. Povelje).

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovom inicijativom ne nastaje dodatna shema provedbe koju Komisija treba primjenjivati. Komisija umjesto toga dobiva kao krajnju mjeru specifičan istražni instrument koji bi se trebao koristiti u okviru postojećih provedbenih postupaka i aktivnosti. Procjenjuje se da bi Komisija mogla snositi troškove prikupljanja i analize podataka u godišnjem iznosu od 120 000 do 430 000 EUR, pod pretpostavkom da se svake godine uputi pet zahtjeva za informacije²³. Gore navedeni troškovi Komisije ne povlače nove proračunske potrebe nego samo preraspodjelu postojećeg osoblja i infrastrukture.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će pratiti uporabu Uredbe kako bi procijenila njezinu djelotvornost i proporcionalnost. Oslanjat će se na sljedeće kriterije: primjenu u iznimnim slučajevima, suradnju primatelja zahtjeva za informacije pri dostavljanju tih informacija i kvalitetu prikupljenih informacija. Komisija će u tom smislu prikupljati potrebne podatke (npr. godišnja uporaba instrumenta, odgovarajuće područje unutarnjeg tržišta, obuhvaćena poduzeća ili udruženja poduzeća, pravovremenost, sveobuhvatnost, točnost i kvaliteta odgovora, stopa odgovora, je li uporaba instrumenta dovela do toga da Komisija bolje osigurava provedbu). Provodit će naknadne dobrovoljne ankete u poduzećima koja prime zahtjeve kako bi ispitala njihovo mišljenje o postupku. Komisija će k tomu nadzirati i korisnost instrumenta (npr. stopu uspjeha postupaka zbog povrede, povratne informacije dionika o tom pitanju). Rezultati tih aktivnosti praćenja procijenili bi se nakon pet godina primjene Uredbe. Komisija svake dvije godine mora sastaviti izvješće o primjeni Uredbe.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

U I. poglavlju (Opće odredbe) predstavljeni su predmet, područje primjene i definicije (članci 1. – 4.). Komisiji se u članku 4. daje ovlast da izravno od poduzeća i udruženja poduzeća zatraži informacije za rješavanje ozbiljnog problema u primjeni prava Unije zbog kojeg je ugroženo ostvarivanje važnog političkog cilja Unije.

U II. poglavlju navedeni su uvjeti i postupak za traženje informacija. U članku 5. ovlast Komisije da djeluje ograničena je na krajnju mjeru, odnosno ako ne može primjereno, dovoljno ili pravovremeno dobiti informacije iz drugih izvora. Komisija mora prethodno

---

²³ Komisija nije obvezna upotrebljavati istražni instrument.

donijeti odluku u kojoj navodi svoju namjeru da primijeni tu ovlast i objašnjava moguć ozbiljni problem, koje se informacije traže, zašto su te informacije potrebne, zašto drugi načini dobivanja informacija nisu dali rezultata te koji su kriteriji za odabir primatelja zahtjeva (to ne mogu biti mikro poduzetnici). Komisija može zatražiti samo one informacije koje primatelj zahtjeva može dati. Odluka se upućuje odgovarajućim državama članicama, a Komisija je dužna priopćiti im odluku bez odgode. U članku 6. naveden je obvezni postupak za traženje informacija: Komisija može uputiti jednostavni zahtjev poduzećima ili udruženjima poduzeća ili može donijeti odluku, a mora obavijestiti državu članicu u kojoj primatelj zahtjeva ima nastan. Ako je Komisija pokrenula službeni postupak zbog povrede u skladu s člankom 258. UFEU-a, obvezna je odgovarajućoj državi članici dostaviti primjerak svih izdanih zahtjeva za informacije u kontekstu tog postupka, neovisno o tome gdje poduzetnik ili udruženje poduzetnika ima prijavljeno sjedište. U članku 7. govori se o odgovorima na zahtjeve i zaštiti povjerljivih informacija. Komisija se tim odredbama posebno obvezuje prosljediti primljene odgovore državi članici na koju se zahtjev odnosi ako su oni relevantni za službeni postupak zbog povrede u skladu s člankom 258. UFEU-a protiv te države članice. Ako odgovor sadržava povjerljive informacije u odnosu na tu državu članicu, Komisija prosljeđuje samo onu verziju odgovora koja nije povjerljiva. U članku 8. uporaba prikupljenih informacija ograničava se na svrhu utvrđenu u članku 4.

U poglavlju III. (članci 9. do 13.) utvrđuju se pravila o novčanim kaznama i periodičnim penalima ako ispitanik dostavi netočne ili obmanjujuće informacije ili, u odgovoru na zahtjev upućen u službenoj odluci Komisije, dostavi nepotpune informacije ili ih uopće ne dostavi. Pravila su oblikovana prema Uredbi (EU) 2015/1589 koja je primjenjiva u području državne pomoći.

U poglavlju IV. (Konačne odredbe – članci 14. – 19.) navedena su pravila o produljenju vremenskih ograničenja; objavljivanju odluka Komisije; obvezi profesionalne tajnosti za države članice; zaštiti podataka (dužnosnici EU-a već su preuzeli slične obveze prema članku 339. UFEU-a); obvezama izvješćivanja za Komisiju i stupanju na snagu Uredbe.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o utvrđivanju uvjeta i postupaka prema kojima Komisija može od poduzeća i udruženja poduzeća zatražiti informacije u vezi s unutarnjim tržištem i povezanim područjima**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2., članak 91., 100., 114. i 192., članak 194. stavak 2. i članak 337.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,²⁴

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,²⁵

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 3. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), uspostava unutarnjeg tržišta jedan je od ključnih ciljeva Unije koji treba ostvariti u suradnji s državama članicama. U skladu s člankom 26. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Unija usvaja mjere s ciljem uspostave ili osiguranja funkcioniranja unutarnjeg tržišta. U skladu s člankom 26. stavkom 2. UFEU-a, unutarnje tržište obuhvaća područje bez unutarnjih granica u kojem je osigurano slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala. Iz unutarnjeg tržišta proizašle su nove prilike i ekonomije razmjera za europske poduzeća, stvorena su nova radna mjesta, potrošačima je ponuđen veći izbor po nižim cijenama, a europski građani mogu živjeti, studirati i raditi u Uniji. Unatoč ostvarenom napretku i dalje su prisutne znatne poteškoće u uspostavi i funkcioniranju unutarnjeg tržišta, a europski građani i poduzetnici ne mogu iskoristiti njegove pune prednosti. U nekim slučajevima neoptimalne informacije utječu na djelovanje Komisije u kontekstu primjene prava Unije u području unutarnjeg tržišta, čime se povećava opasnost od nastanka poteškoća u trgovini na unutarnjem tržištu zbog nekoordiniranih nacionalnih aktivnosti provedbe te raznolikog razvoja nacionalnih regulatornih rješenja tih problema.
- (2) U članku 337. UFEU-a predviđene su ovlasti Komisije, uz ograničenja i uvjete koje Vijeće može utvrditi običnom većinom, za prikupljanje svih informacija potrebnih za obavljanje njezinih zadaća. No u predmetu C-490/10 *Europski parlament v Vijeće* Sud je pojasnio da ako prikupljanje informacija izravno pridonosi ostvarivanju određene politike Europske unije, akt utvrđivanja uvjeta za takvo prikupljanje mora se temeljiti na pravnoj osnovi povezanoj s tom politikom. Ovom Uredbom utvrđuje se ne samo okvir u kojem Komisija može prikupljati informacije od poduzeća i udruženja

²⁴ SL C , , str. .

²⁵ SL C , , str. .

poduzeća nego i mjere kojima će se osiguravati provedba zahtjeva za informacije. Stoga, iako se u potpunosti uzima u obzir činjenica da Komisija izvodi ovlasti prikupljanja informacija izravno iz Ugovora, ova bi se Uredba trebala temeljiti, osim na članku 337. UFEU-a, na odredbama članka 43. stavka 2., članka 91., 100., 192. i članka 194. stavka 2. UFEU-a te na odredbama članka 114. UFEU-a, u kojem je predviđeno usvajanje mjera potrebnih za uspostavu i funkcioniranje unutarnjeg tržišta, uključujući slučajeve u kojima razlike između nacionalnih propisa predstavljaju prepreku u području temeljnih sloboda ili kada je potrebno spriječiti nastanak nepravilnosti u uspostavi i funkcioniranju unutarnjeg tržišta.

- (3) Za učinkovito i djelotvorno otkrivanje i, gdje je primjereno, otklanjanje takvih poteškoća nužan je pravovremeni pristup sveobuhvatnim, točnim i pouzdanim kvantitativnim i kvalitativnim tržišnim informacijama. To je osobito slučaj ako Komisija djeluje kao čuvarica Ugovora, u skladu s člankom 17. stavkom 1. UEU-a, kojim se Komisiji povjeravaju zadaće osiguranja primjene Ugovora te mjera koje u skladu s tim donose institucije kao i nadzora primjene prava Unije. Kao što je Sud utvrdio u brojnim slučajevima u kontekstu postupaka zbog povrede prema članku 258. UFEU-a, Komisija je dužna Sudu podnijeti sve relevantne činjenice kojima se dokazuje postojanje povrede. Te činjenice u nekim slučajevima mogu obuhvaćati tržišne informacije koje su Sudu potrebne za utvrđivanje eventualnog kršenja prava Unije.
- (4) Komisija nema vlastite opće istražne ovlasti koje bi joj mogle olakšati provedbu prava Unije u području unutarnjeg tržišta. Postojeće istražne ovlasti povezane s pravilima o tržišnom natjecanju, kao što su utvrđene Uredbom Vijeća (EZ) br. 1/2003,²⁶ Uredbom Vijeća (EZ) br. 139/2004²⁷ i Uredbom Vijeća (EU) 2015/1589,²⁸ ograničene su svojom pravnom osnovom na utvrđena područja te se njima ne dopušta prikupljanje informacija i njihova uporaba u druge unutarnje svrhe u vezi s tržišnom politikom.
- (5) Kao što je priznao Sud Europske unije, iako se može oslanjati na indicije, pri provedbi prava Unije Komisija u velikoj mjeri ovisi o informacijama koje dostave podnositelji pritužbi, javna i privatna tijela i države članice. U skladu s člankom 4. stavkom 3. UEU-a, države članice dužne su, kao što je Sud nekoliko puta podsjetio, olakšavati zadaće Komisije, a posebno njezinu ulogu čuvarice Ugovora. Međutim države članice možda nemaju uvijek pristup relevantnim tržišnim informacijama koje bi Komisiji bile potrebne za izvršavanje njezinih zadaća ili možda ne smiju prenijeti prikupljene informacije zbog nacionalnih propisa o prikupljanju informacija .
- (6) Kako bi dopunila informacije koje primi od država članica, Komisija se oslanja na dobrovoljnu suradnju zainteresiranih strana, a posebno podnositelja pritužbi. No u nekim složenim predmetima s prekograničnom dimenzijom Komisija bi radi utemeljene analize morala dopuniti informacije dobivene tim kanalima kako bi se, primjerice, osigurala njihova točnost ili usporedivost informacija iz različitih država članica. Štoviše, Komisija se u pogledu provedbenih mjera možda ne oslanja uvijek na službene statistike jer se one izrađuju s vremenskim odmakom i možda nisu uvijek

---

²⁶ Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora, (SL L 1, 4.1.2003., str. 1).

²⁷ Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (SL L 32, 5.2.2004., str. 1.).

²⁸ Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 248, 24.9.2015., str. 9.).

dovoljno detaljne ili neagregirane kako bi se mogle upotrijebiti za specifične predmete.

- (7) Iako je trenutačnim regulatornim okvirom Komisiji u velikoj većini slučajeva omogućeno djelotvorno pribavljanje informacija za otklanjanje poteškoća u uspostavi i funkcioniranju pravila o unutarnjem tržištu, izazovi nastaju u posebnim situacijama kada su potrebni detaljni, usporedivi, ažurni, a često i povjerljivi, specifični tržišni podaci. Utemeljena gospodarska analiza osobito je primjerena za procjenu postoje li poteškoće u uspostavi i funkcioniranju unutarnjeg tržišta u složenim predmetima s prekograničnom dimenzijom, posebno kada se ti predmeti odnose na brzo promjenjiva tržišta, nove gospodarske aktivnosti ili nove poslovne modele kojima se preispituju postojeće gospodarske pretpostavke. No dovršavanje takve procjene samo po sebi moglo bi biti teško ako nema dostatnih i usporedivih informacija. Time se otežava zadaća Komisije – osiguranje primjene prava Unije – u specifičnim situacijama.
- (8) Ako samo tržišni subjekti pravovremeno mogu dobiti detaljne, usporedive, ažurne, često i povjerljive tržišne informacije, čini se da je primjereno, kao krajnju mjeru, Komisiji dati ovlasti, u okviru ograničenja i prema uvjetima utvrđenima ovom Uredbom, da od poduzeća i udruženja poduzeća zatraži da joj izravno i pravovremeno dostave sveobuhvatne, točne i pouzdane, kvantitativne i kvalitativne tržišne informacije ako se pokazalo da drugi izvori informacija nisu dostupni, dostatni ili primjereni. Komisija bi u tu svrhu najprije trebala donijeti odluku u kojoj navodi zašto su se drugi načini za dobivanje potrebnih informacija pokazali neučinkoviti. Podrazumijeva se da koncept poduzeća ima isto značenje kao i u drugim područjima prava EU-a, a posebno u području prava o tržišnom natjecanju.
- (9) Kako bi se osigurala uključenost država članica u primjeni ove Uredbe, što odražava načelo iskrene suradnje između Komisije i država članica navedeno u članku 4. stavku 3. UEU-a, primjereno je navesti da će se države članice bez odgode obavijestiti o bilo kojoj odluci Komisije u kojoj ona navede namjeru da primijeni ovlasti traženja informacija od poduzeća ili udruženja poduzeća.
- (10) Tom dodjelom ovlasti ne želi se stvoriti nove provedbene ovlasti za Komisiju kao što su, posebno, ovlasti vođenja postupaka protiv pojedinačnih tržišnih sudionika zbog povrede prava Unije u području unutarnjeg tržišta. Njezina je svrha Komisiji pružiti dodatnu mogućnost za utvrđivanje činjenica ako je to isključivo potrebno za izvršavanje zadaća koje su joj povjerene UFEU-om u pogledu osiguravanja primjene prava Unije u odnosu na cilj uspostave i osiguravanja funkcioniranja unutarnjeg tržišta. U interesu uspostave potpuno funkcionalnog unutarnjeg tržišta primjereno je pojasniti da su tim osnaživanjem obuhvaćeni i oni gospodarski sektori unutar unutarnjeg tržišta za koje je UFEU-om predviđena zajednička politika: sektori poljoprivrede i ribarstva (osim očuvanja morskih bioloških resursa), prometa, okoliša i energije.
- (11) Kako bi istražni instrument bio djelotvoran, tražene informacije trebale bi biti povezane s primjenom relevantnog prava Unije. One se, primjerice, mogu sastojati od stvarnih tržišnih podataka, uključujući strukturu troškova, politiku određivanja cijena, karakteristike proizvoda ili usluga ili zemljopisnu raspodjelu potrošača i dobavljača. Može biti riječ i o činjeničnoj analizi funkcioniranja unutarnjeg tržišta koju su sastavili poduzeća ili udruženja poduzeća, primjerice s obzirom na prividne prepreke u pogledu regulative i ulaska na tržište ili s obzirom na troškove prekograničnih operacija. Kako bi se minimizirali troškovi odgovora na zahtjeve za informacije, takvi bi zahtjevi

trebali obuhvaćati samo informacije koje su poduzeću ili udruženju poduzeća vjerojatno na raspolaganju.

- (12) Kada Komisija poduzećima i udruženjima poduzeća upućuje zahtjeve za informacije, obavezna je pažljivo odabrati primatelje kako bi zahtjevi bili upućeni samo poduzećima i udruženjima poduzeća koja mogu dati dovoljno relevantne informacije, posebno većim poduzećima u odgovarajućim državama članicama. Tim zahtjevima za informacije želi se riješiti pretpostavljeni (na temelju dostupnih informacija) ozbiljni problem u vezi s primjenom prava Unije u području unutarnjeg tržišta, poljoprivrede i ribarstva (osim očuvanja morskih bioloških resursa), prometa, okoliša i energije. Zahtjevi se ne upućuju kako bi se sudski gonila poduzeća zbog njihovih potencijalnih postupaka. U skladu s tim, sankcije uvrštene u instrument osmišljene su kako bi obuhvatile isključivo dva slučaja – neodazivanje na zahtjev za informacije, namjerno ili uslijed grube nepažnje, te davanje netočnog, nepotpunog ili obmanjujućeg odgovora, namjerno ili uslijed grube nepažnje. Prikupljene informacije, ako su relevantne, mogle bi se koristiti i kao uvid u situacije u kojima poduzeća teško poštuju zakon, a kako bi se poboljšala pravilna primjena propisa o unutarnjem tržištu. Kako bi se izbjeglo neproporcionalno administrativno opterećenje mikro poduzeća, koja vjerojatno ionako neće moći dati dovoljno relevantne informacije, Komisiji treba onemogućiti slanje zahtjeva za informacije toj kategoriji poduzeća. Pri upućivanju zahtjeva za informacije malim i srednjim poduzećima Komisija bi trebala primjereno voditi računa o načelu proporcionalnosti. MSP-ovi vjerojatno ne posluju u većim razmjerima zbog kojih bi mogli znatno utjecati na tržišne ishode, no mogli bi dati vrijedne informacije Komisiji u pogledu poteškoća u uspostavi i funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Iako su informacije neposredno dostupne MSP-ovima vjerojatno anegdotalne naravi, ipak bi se njima Komisiju moglo upozoriti na poteškoće s kojima se MSP-ovi suočavaju na jedinstvenom tržištu. MSP-ovi obično ne snose niti bi trebali snositi nikakve znatne dodatne troškove prikupljanja podataka. Budući da je njihov položaj u hijerarhiji vrijednosti relativno slab, MSP-ovi će možda biti spremniji dati informacije u okviru postupka kojim se primjereno poštuju povjerljivost i anonimnost. Otklanjanje poteškoća u uspostavi i funkcioniranju jedinstvenog tržišta moglo bi posebno koristiti MSP-ovima jer često se upravo mala inovativna poduzeća suočavaju s najvećim preprekama kada pokušavaju pokrenuti i proširiti poslovanje na jedinstvenom tržištu. Zbog dosljednosti i pravne sigurnosti trebale bi se primjenjivati definicije mikro poduzeća, malih poduzeća i srednjih poduzeća iz Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća²⁹.
- (13) Zbog dosljedne primjene prava Unije u području unutarnjeg tržišta, kao i područjima poljoprivrede, ribarstva (osim očuvanja morskih bioloških resursa), prometa, okoliša i energije, potrebno je uspostaviti mehanizme za razmjenu informacija između Komisije i država članica s obzirom na zahtjeve za informacije te, gdje je primjereno, odgovore na takve zahtjeve, ne dovodeći u pitanju obveze profesionalne tajnosti.
- (14) Istražni instrument koji se osigurava ovom Uredbom posebno je koristan Komisiji kako bi osigurala primjenu prava Unije u području unutarnjeg tržišta. Instrument je koristan i za bilo kakve daljnje provedbene mjere koje bi mogle poduzeti države članice, a zahtijevale bi primjenu relevantnih informacija koje Komisija prikupi

²⁹ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

primjenom te ovlasti i otkrije ih državama članicama. K tomu, ako nastanu poteškoće u primjeni postojećih pravila, uključujući situacije kada poduzeća ne mogu poštovati zakon zbog nedostatka pravne jasnoće, istražni bi instrument mogao biti koristan, ako se drugi instrumenti i izvori relevantnih informacija pokažu nedostatni, kao doprinos osmišljavanju regulatornih rješenja. Primjereno je da se ne dopusti uporaba tih informacija u druge svrhe, posebno u primjeni pravila o tržišnom natjecanju iz UFEU-a, ne dovodeći u pitanje ponovnu uporabu javno objavljenih informacija.

- (15) Komisija bi trebala moći osigurati ispunjenje zahtjeva za dostavljanje podataka poslanih bilo kojem poduzetniku ili udruženju poduzetnika, prema potrebi, proporcionalnim novčanim kaznama i periodičnim penalima propisanim u okviru odluke. Prilikom određivanja iznosa novčanih kazni i periodičnih penala Komisija bi trebala voditi računa o načelu proporcionalnosti (uključujući aspekt primjerenosti), osobito s obzirom na male i srednje poduzetnike. Prava stranaka od kojih se traže informacije trebala bi se štititi tako da im se pruži mogućnost iskazivanja stajališta prije donošenja bilo kakve odluke o izricanju novčanih kazni ili periodičnih penala.
- (16) Vodeći računa o načelu proporcionalnosti (uključujući aspekt primjerenosti), Komisija bi trebala moći umanjiti periodične penale ili ih u potpunosti ukinuti kada primatelji zahtjeva dostave zatražene podatke, čak i nakon isteka roka. Radi pravne sigurnosti primjereno je propisati i rokove zastare za izricanje i izvršenje novčanih kazni i periodičnih penala.
- (17) Sud Europske unije trebao bi imati, u skladu s člankom 261. UFEU-a, neograničenu jurisdikciju s obzirom na odluke kojima Komisija izriče novčane kazne ili periodične penale u okviru ove Uredbe, što znači da on može poništiti, smanjiti ili povećati kaznu ili periodične penale koje Komisija odredi.
- (18) U interesu transparentnosti i pravne sigurnosti prikladno je javno informirati o odlukama Komisije. Prilikom objavljivanja i obrađivanja takvih informacija Komisija bi trebala poštovati pravila o čuvanju poslovne tajne, uključujući zaštitu svih povjerljivih podataka i osobnih podataka, u skladu s člankom 339. UFEU-a.
- (19) Otkrivanje informacija o poslovnim aktivnostima nekog poduzeća moglo bi tom poduzeću nanijeti ozbiljnu štetu. Komisija bi stoga trebala voditi računa o opravdanim interesima poduzeća, posebno o zaštiti njihovih poslovnih tajni. Kako bi se osiguralo da se s poslovnim tajnama i drugim povjerljivim informacijama koje se dostavljaju Komisiji postupa u skladu s člankom 339. Ugovora, svako poduzeće osoba koja dostavlja informaciju treba jasno označiti informacije koje smatra povjerljivima i za to navesti razloge. Komisija ne bi smjela državi članici na koju se zahtjev odnosi otkrivati povjerljive podatke koje takvi ispitanici daju bez prethodnog pristanka tih ispitanika. Od ispitanika bi trebalo tražiti da Komisiji dostavi zasebnu i nepovjerljivu inačicu informacija koju bi Komisija smjela proslijediti odgovarajućoj državi članici. U slučajevima u kojima se ne čini da su takvi podaci koji su označeni kao povjerljivi obuhvaćeni obvezama čuvanja poslovne tajne, primjereno je imati mehanizam kojim Komisija može odlučiti u kojoj se mjeri ti podaci smiju otkriti. U svakoj takvoj odluci o odbijanju tvrdnje o povjerljivosti podataka trebalo bi naznačiti rok nakon kojeg će se podaci otkriti kako bi ispitanik mogao iskoristiti svaki dostupni oblik sudske zaštite, uključujući svaku mjeru privremene pravne zaštite. Prava stranaka trebala bi se štititi tako da im se pruži mogućnost iskazivanja stajališta prije donošenja bilo kakve odluke o izricanju novčanih kazni ili periodičnih penala.

- (20) Budući da je istražni instrument predviđen ovom Uredbom iznimne naravi te se želi pratiti proporcionalnost njegove uporabe, Komisija svake dvije godine sastavlja izvješće o primjeni te Uredbe i podnosi ga Europskom parlamentu i Vijeću.
- (21) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela priznata osobito Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Konkretno, Uredbom se nastoji osigurati potpuno poštovanje prava na privatni i obiteljski život, prava na zaštitu osobnih podataka, prava na dobru upravu, posebno na pristup dokumentima, uz poštovanje poslovne tajne, prava na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje, prava na obranu i načela legalnosti i proporcionalnosti kazni.
- (22) Ako mjere predviđene ovom Uredbom podrazumijevaju obradu osobnih podataka, takva obrada trebala bi se provoditi u skladu s pravom Unije o zaštiti osobnih podataka, a posebno Direktivom 95/46/EZ³⁰. Komisija se pri obradi osobnih podataka koju vrši u okviru ove Uredbe pridržava odredbi Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća³¹.
- (23) Budući da ciljeve ove Uredbe – pospješivanje pristupa Komisije tržišnim informacijama potrebnima za provođenje njezinih zadaća kako bi se ostvarilo neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta – države članice ne mogu ostvariti u dovoljnoj mjeri, nego bi ih se zbog opsega i učinaka moglo bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (24) Ova Uredba ne bi trebala utjecati na istražne ovlasti država članica. Uredbom se ne želi izmijeniti, ograničiti ili poništiti istražne ovlasti koje su Komisiji, tijelima, uredima ili agencijama Unije već dodijeljene u skladu s drugim pravnim instrumentima Unije. Posebno, Uredba ne bi trebala utjecati na istražne ovlasti Komisije u vezi s primjenom pravila o tržišnom natjecanju potrebnih za funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- (25) U skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća obavljeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, koji je iznio mišljenje o [...],

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom propisuju pravila o:

---

³⁰ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka, SL L 281, 23.11.1995.

³¹ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

- (a) uvjetima prema kojima Komisija može zatražiti od poduzeća i udruženja poduzeća da pruže informacije potrebne za izvršavanje zadaća povjerenih Komisiji u odnosu na područja navedena u članku 2.;
  - (b) postupku koji treba slijediti kada se traže takve informacije.
2. Uredba se primjenjuje ne dovodeći u pitanje druge odredbe kojima se Komisiji ili tijelima, uredima ili agencijama Unije omogućuje prikupljanje ili traženje informacija.

Članak 2.

Područje primjene

Ova se Uredba primjenjuje na:

1. unutarne tržište, kako se navodi u članku 26. stavku 2. Ugovora;
2. poljoprivredu i ribarstvo, osim za očuvanje morskih bioloških resursa;
3. promet;
4. okoliš;
5. energetiku.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „mikro poduzeće” znači poduzeće kako je definirano u članku 3. stavku 1. Direktive 2013/34/EU;
2. „malo poduzeće” znači poduzeće kako je definirano članku 3. stavku 2. prvom podstavku Direktive 2013/34/EU;
3. „srednje poduzeće” znači poduzeće kako je definirano članku 3. stavku 3. prvom podstavku Direktive 2013/34/EU;

Članak 4.

Ovlast traženja informacija od poduzeća i udruženja poduzeća

Ako postoji ozbiljna poteškoća u primjeni prava Unije zbog koje je ugroženo ostvarivanje važnog političkog cilja Unije, Komisija može zatražiti informacije od poduzeća ili udruženja poduzeća, kao što je navedeno u poglavlju II., radi otklanjanja te poteškoće.

Poglavlje II.

Uvjeti i postupak za traženje informacija

Članak 5.

Uvjeti

1. Komisija koristi ovlast traženja informacija od poduzeća i udruženja poduzeća predviđenu člankom 4. samo ako informacije koje su joj dostupne, a nužne su u svrhu navedenu u članku 4., nisu dostatne ili primjerene te se ne mogu pravovremeno dobiti zbog sljedećih razloga:
  - (a) informacije nisu sadržane u javno dostupnom izvoru i
  - (b) država članica nije dostavila informacije za koje je Komisija uputila zahtjev ili
  - (c) pravna ili fizička osoba nije dostavila informacije.
2. Prije nego što zatraži informacije u skladu s člankom 6., Komisija mora donijeti odluku u kojoj navodi svoju namjeru da iskoristi ovlast traženja informacija od poduzeća ili udruženja poduzeća prema ovoj Uredbi.

Odluka obuhvaća sljedeće:

- (a) sažet opis navodne ozbiljne poteškoće prekogranične naravi u kontekstu primjene prava Unije te opis razloga zbog kojih ta poteškoća ugrožava ostvarivanje važnog političkog cilja Unije;
- (b) sažet opis informacija koje se traže;
- (c) obrazloženje zbog čega su te informacije potrebne u svrhe navedene u članku 4.;
- (d) obrazloženje zbog čega drugi načini dobivanja tih informacija nisu bili dostatni ili primjereni ili zbog čega dosad nije bilo moguće pravovremeno dobiti informacije;
- (e) kriterije za odabir primatelja zahtjeva za informacijama.

Odluka se upućuje državi ili državama članicama na koje se odnosi. Komisija bez odgode obavještava državu ili države članice.

3. Poduzeća ili udruženja poduzeća kojima se upućuje zahtjev, kao što je navedeno u članku 4., obvezna su dati samo one informacije koje su im na raspolaganju.

Komisija primjereno uzima u obzir načelo proporcionalnosti, posebno s obzirom na mala i srednja poduzeća.

Članak 6.

Zahtjev za informacije upućen poduzećima i udruženjima poduzeća

1. U slučajevima propisanim člankom 4. i pod uvjetima propisanim člankom 5. Komisija može od poduzeća ili udruženja poduzeća jednostavnim zahtjevom ili odlukom tražiti da pruže informacije.

Pri odabiru primatelja zahtjeva za informacije Komisija nastoji upućivati takve zahtjeve samo poduzećima i udruženjima poduzeća koja mogu dati relevantne informacije.

Komisija ne upućuje zahtjeve za informacije u skladu s ovom Uredbom mikro poduzećima, osim ako nisu dio grupe poduzeća koja se može smatrati barem malom grupom prema definiciji u članku 6. stavku 5. Direktive 2013/34/EU.

2. U jednostavnom zahtjevu navedenom u stavku 1. navodi se njegova pravna osnova i svrha te podaci koji se traže i određuje se razmjerni rok do kojeg podaci trebaju biti dostavljeni. Upućuje se i na novčane kazne predviđene u članku 9. stavku 1. u slučaju dostave netočnih ili obmanjujućih podataka.
3. U jednostavnom zahtjevu navedenom u stavku 1. navodi se njegova pravna osnova i svrha te podaci koji se traže i određuje se razmjerni rok do kojeg podaci trebaju biti dostavljeni. Navode se i novčane kazne predviđene u članku 9. stavku 1. te se, prema potrebi, navode ili izriču periodični penali predviđeni u članku 9. stavku 2.

Osim toga, upućuje se na pravo poduzeća ili udruženja poduzeća da zatraže od Suda Europske unije preispitivanje odluke.

Poduzeće ili udruženje poduzeća primatelj zahtjeva može zatražiti produljenje roka, u skladu s člankom 14.

4. Komisija istovremeno dostavlja kopiju jednostavnog zahtjeva ili odluke navedene u ovom članku državi članici na čijem se državnom području nalazi registrirano sjedište poduzeća ili udruženja poduzeća.

Ako je Komisija pokrenula službeni postupak zbog povrede u skladu s člankom 258. UFEU-a, obvezna je odgovarajućoj državi članici dostaviti primjerak svih jednostavnih zahtjeva ili odluka koje se navode u ovom članku i koji su sastavljeni u kontekstu tog postupka, neovisno o tome gdje poduzeće ili udruženje poduzeća ima prijavljeno sjedište.

5. Odluke koje se navode u članku 1. upućuju se odgovarajućem poduzeću ili udruženju poduzeća. Komisija primatelja bez odgode obavješćuje o odluci.

Članak 7.

Odgovori na zahtjeve za informacije i zaštitu povjerljivih informacija

1. Poduzeća ili udruženja poduzeća koji pružaju informacije na temelju zahtjeva Komisije za informacije na temelju članka 5. Komisiji moraju dostaviti jasne, potpune i točne odgovore.
2. Komisija primatelju pruža mogućnost da naznači koji su podaci, prema njegovu mišljenju, obuhvaćeni obvezom čuvanja poslovne tajne.

Poduzeće ili udruženje poduzeća koje dostavlja informacije u skladu s člankom 5. jasno označuje informacije koje smatra povjerljivima, navodi zašto su te informacije povjerljive te Komisiji dostavlja zasebnu inačicu dokumenta koja nije povjerljiva. Ako se informacija mora dostaviti u određenom roku, isti rok vrijedi za dostavljanje inačice koja nije povjerljiva.

3. Komisija prosljeđuje primljene odgovore državi članici na koju se zahtjev odnosi ako su oni relevantni za službeni postupak zbog povrede u skladu s člankom 258. UFEU-a protiv te države članice. Ako odgovor iz ovog članka sadržava povjerljive

informacije u odnosu na tu državu članicu, Komisija prosljeđuje samo onu inačicu odgovora koja nije povjerljiva.

4. Komisija provjerava je li tvrdnja o povjerljivosti prenesenih informacija koju je iznijelo ispitano poduzeće ili udruženje poduzeća prema članku 2. stavku 2. utemeljena i razmjerna.

Nakon što Komisija poduzeću ili udruženju poduzeća pruži priliku da izrekne svoja stajališta, Komisija može donijeti odluku o utvrđivanju da informacije koje su označene povjerljivima nisu zaštićene te utvrđivanju datuma nakon kojeg je potrebno otkriti informacije. Taj je rok najmanje mjesec dana.

Odluka se mora bez odgode priopćiti poduzeću ili udruženju poduzeća.

Članak 8.

Uporaba informacija koje Komisija prikupi

Komisija smije upotrebljavati informacije prikupljene u skladu s člankom 5. samo u svrhu utvrđenu u članku 4.

Komisija samo u sljedećim slučajevima može uvrstiti povjerljive informacije koje dobije od poduzeća ili udruženja poduzeća u dokumente koji će se prenijeti drugim subjektima ili objaviti:

- (a) ako je riječ o sažetim ili agregiranim informacijama ili informacijama u takvom obliku da nije moguće identificirati pojedinačna poduzeća ili udruženja poduzeća;
- (b) ako je Komisija prethodno dobila pristanak ispitanika da se ti podaci otkriju;
- (c) ako je otkrivanje tih informacija državi članici nužno kako bi se potkrijepilo kršenje prava Unije u području primjene ove Uredbe, pod uvjetom da je ispitanik prije donošenja odluka imao priliku izraziti svoja stajališta te prije otkrivanja informacija mogao iskoristiti dostupan pravni lijek.

Komisija može informacije koje su već objavljene koristiti u drugu svrhu osim one navedene u ovoj Uredbi.

Poglavlje III.

Novčane kazne i periodični penali

Članak 9.

Novčane kazne i periodični penali

1. Ako to smatra potrebnim i proporcionalnim, Komisija može poduzećima ili udruženjima poduzeća odlukom izreći novčane kazne koje ne prelaze 1 % njihovog ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj poslovnoj godini kada oni namjerno ili uslijed grube nepažnje:
  - (a) dostave netočne ili obmanjujuće podatke u odgovoru na zahtjev podnesen u skladu s člankom 6. stavkom 2.;

- (b) dostave netočne, nepotpune ili obmanjujuće podatke u odgovoru na odluku donesenu na temelju članka 6. stavka 3. ili ne dostave podatke u predviđenom roku.
2. Komisija može odlukom izreći poduzećima ili udruženjima poduzeća periodične penale ako ne dostave potpune, točne i neobmanjujuće podatke u propisanom roku, kao što je Komisija zatražila odlukom donesenom na temelju članka 6. stavka 3.
- Periodični penali ne prelaze 5 % vrijednosti prosječnog dnevnog prometa tih poduzeća ili udruženja poduzeća u prethodnoj poslovnoj godini za svaki radni dan zakašnjenja, računajući od dana utvrđenog u odluci, dok oni ne dostave podatke kako je zahtijevano ili zatraženo od strane Komisije.
3. Ako poduzeće ili udruženje poduzeća ne dostavi informacije ili dostavi nepotpune informacije, Komisija prije izricanja kazne ili penala utvrđuje konačni rok od dva tjedna za dostavljanje informacija koje nedostaju.
4. Pri utvrđivanju iznosa novčane kazne ili periodičnog penala Komisija u obzir uzima prirodu, ozbiljnost i trajanje povrede članka 6. stavka 1. te načelo proporcionalnosti, posebno u vezi s malim i srednjim poduzećima.
5. Kada poduzeća ili udruženja poduzeća ispune obvezu čije je neizvršavanje predstavljalo temelj za plaćanje periodičnog penala, Komisija može smanjiti konačan iznos periodičnog penala ili ga poništiti.
6. Prije donošenja bilo kakve odluke u skladu sa stavcima 1. ili 2. ovog članka, Komisija tim poduzećima ili udruženjima mora dati priliku da izraze svoja stajališta.

Članak 10.

Rok zastare za izricanje novčanih kazni i periodičnih penala

1. Ovlasti dodijeljene Komisiji temeljem članka 9. podliježu roku zastare od tri godine.
2. Rok iz stavka 1. počinje teći od dana počinjenja povrede iz članka 9. Međutim, u slučaju kontinuiranih ili ponovljenih povredâ članka 6. stavka 1. rok zastare počinje teći od dana kada je prestala povreda.
3. Svaka radnja koju poduzme Komisija s ciljem istrage ili vođenja postupaka u vezi s mogućom povredom članka 6. stavka 1. prekida rok zastare za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala, s učinkom od dana kada su poduzeće ili udruženje poduzeća obaviješteni o toj radnji.
4. Nakon svakog prekida rok zastare počinje se računati iznova. Međutim, rok zastare istječe najkasnije onog dana kada protekne rok od šest godina u kojem Komisija nije izrekla novčanu kaznu ili periodični penal. Taj se rok produžuje za vrijeme privremenog prekida roka zastare u skladu s člankom 5.
5. Rok zastare za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala prekida se tijekom razdoblja u kojem je odluka Komisije predmet postupka koji se vodi pred Sudom Europske unije.

Članak 11.

Rok zastare za izvršenje novčanih kazni i periodičnih penala

1. Ovlasti Komisije za izvršenje odluka donesenih sukladno članku 9. podliježu roku zastare od pet godina.
2. Rok iz stavka 1. počinje teći od dana kada odluka donesena u skladu s člankom 9. postane pravomoćna.
3. Rok zastare iz članka 1. prekida se:
  - (a) zaprimanjem odluke kojom se mijenja prvobitno utvrđen iznos novčane kazne ili periodičnog penala ili odbijanjem zahtjeva za promjenu tih iznosâ;
  - (b) svakom radnjom države članice, koja djeluje na zahtjev Komisije, ili Komisije u cilju naplate novčane kazne ili periodičnog penala.
4. Nakon svakog prekida rok zastare počinje se računati iznova.
5. Rok zastare iz stavka 1. prekida se sve dok:
  - (a) primatelju zahtjeva za objavljivanje podataka traje rok za plaćanje;
  - (b) izvršenje plaćanja privremeno je prekinuto sukladno odluci Suda Europske unije.

Članak 12.

Primatelj odlukâ

Odluke donesene u skladu s člankom 9. stavcima 1. i 2. upućuju se poduzeću ili udruženju poduzeća. Komisija primatelja bez odgode obavještuje o odluci.

Članak 13.

Preispitivanje od strane Suda

Sud Europske unije ima neograničenu nadležnost u smislu članka 261. UFEU-a u pogledu preispitivanja novčanih kazni ili periodičnih penala koje je izrekla Komisija. On može poništiti, smanjiti ili povećati utvrđenu novčanu kaznu ili periodični penal.

Poglavlje IV.

Završne odredbe

Članak 14.

Produljenje vremenskih rokova

Rokovi se navode u mjesecima ili radnim danima.

Svaki zahtjev za produljenje roka mora biti valjano obrazložen i dostavljen u pisanom obliku službi i na adresu koju odredi Komisija najkasnije pet radnih dana prije isteka roka. Komisija može odlučiti da će produljiti vremenski rok, u mjeri u kojoj je to opravdano i razmjerno.

Članak 15.

Objava odluka

1. Komisija u *Službenom listu Europske unije* objavljuje kratku obavijest o odlukama koje donosi u skladu s člankom 5. stavkom 2. U kratkoj se obavijesti navodi da se primjerak odluke može dobiti u inačici ili inačicama na izvornom jeziku.
2. Komisija u *Službenom listu Europske unije* objavljuje odluke koje donese na temelju članka 9. stavaka 1. i 2.

Članak 16.

Profesionalna tajna

Ne dovodeći u pitanje članke 7. i 8., države članice, njihovi dužnosnici i drugi službenici ne smiju otkriti podatke do kojih su došli primjenom ove Uredbe i koji su obuhvaćeni obvezom čuvanja poslovne tajne.

Članak 17.

Zaštita osobnih podataka

U kontekstu obrade osobnih podataka u okviru ove Uredbe, države članice obavljaju svoje zadaće za potrebe ove Uredbe u skladu s nacionalnim zakonima, propisima ili administrativnim odredbama kojima se prenosi Direktiva 95/46/EZ. Komisija se pri obradi osobnih podataka koju vrši u okviru ove Uredbe pridržava odredbi Uredbe (EZ) br. 45/2001.

Članak 18.

Izvjешća

Komisija svake dvije godine sastavlja izvješće o primjeni ove Uredbe i podnosi ga Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 19.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik